

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Główny Konserwator Przyrody
Mikołaj Dorożala

DOP-WŚ.0500.34.2026.WŁ
4360531.17912985.14470628
Warszawa, 22-05-2026

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posłanki Wioletty Marii Kulpy oraz grupy Posłów
Temat: w sprawie obchodzenia przepisów środowiskowych i administracyjnych poprzez sztuczny podział nieruchomości oraz rozdzielanie inwestycji dotyczących ferm trzody chlewnej, na przykładzie gm. Mała Wieś (K10INT16849)

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT16849 Posłanki Wioletty Marii Kulpy oraz grupy Posłów przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

Na wstępie odnosząc się do kwestii lokalizacji ferm hodowlanych, należy wskazać, że w aktualnym stanie prawnym najskuteczniejszym narzędziem umożliwiającym kontrolowanie rozwoju chowu i hodowli zwierząt, z którego mogą korzystać organy samorządu terytorialnego, są akty prawa miejscowego. W aktach tych możliwe jest bowiem wprowadzanie postanowień określających zasady realizacji i funkcjonowania ferm hodowlanych na danym terenie. W celu uniknięcia lub minimalizacji negatywnych skutków planowanych przedsięwzięć możliwe jest wprowadzenie do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy zapisu o zakazie lokalizacji inwestycji, generujących uciążliwości zapachowe na danym terenie w gminie. Zgodnie ze znowelizowanymi przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹ (dalej: u.p.z.p.) każda gmina do 31 sierpnia 2026 r. ma obowiązek przygotować i uchwalić plan ogólny gminy. Jest to nowy, nadrzędny akt prawa miejscowego, zastępujący studium.

W tym kontekście warto zauważyć, że zgodnie art. 80 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej u.o.o.ś.) niezgodność planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie lub mogącego znacząco oddziaływać na środowisko z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, stanowi podstawę do odmowy ustalenia środowiskowych uwarunkowań, co jest równoznaczne z brakiem zgody na realizację przedsięwzięcia. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stanowi warunek konieczny dla uzyskania innych

¹ Dz. U. z 2026 r. poz. 538

decyzji i zezwoleń inwestycyjnych, w tym pozwolenia na budowę czy dokonania zgłoszenia budowy lub wykonania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części.

Również organ architektoniczno-budowlany zobligowany jest do weryfikacji zgodności projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i innymi aktami prawa miejscowego, która następuje przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego².

Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że lokalnej społeczności ustawowo zapewniono możliwość uczestniczenia w procedurze zmierzającej do przyjęcia planu ogólnego gminy i planu zagospodarowania przestrzennego³, w tym do składania uwag i wniosków do projektów planów. Zasady ich wnoszenia, zgodnie z art. 54 ust. 3 u.o.o.ś., określa u. p. z.p. Zatem w sytuacji, w której mieszkańcy sprzeciwiają się możliwości realizacji pewnego typu inwestycji, najskuteczniejszą formą zapewnienia pożądanego kierunku rozwoju gminy i zabezpieczenia ich interesów jest uchwalenie odpowiedniej treści dokumentów planistycznych, których postanowienia będą wiążące dla potencjalnych inwestorów, mieszkańców gminy i organów administracji publicznej.

Nawiązując do wspomnianej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach należy zauważyć, że procedura jej uzyskania jest ściśle związana z klasyfikacją inwestycji do odpowiedniej kategorii przedsięwzięć. Przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko w tej procedurze jest wymagane dla realizacji planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko⁴, oraz dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko⁵, dla których został stwierdzony taki obowiązek⁶. W ramach oceny oddziaływania na środowisko analizowany jest: bezpośredni i pośredni wpływ planowanego przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, środowisko społeczne, w tym na zdrowie i warunki życia ludzi, na dobra materialne, zabytki, wzajemne powiązania między powyższymi elementami, możliwości oraz sposoby zapobiegania i łagodzenia negatywnego oddziaływania na środowisko, a także wymagany zakres monitoringu, który w przypadku silnie oddziałujących inwestycji pozwoli określić ich rzeczywisty wpływ na środowisko przyrodnicze i społeczne w trakcie eksploatacji i jeśli nastąpi taka konieczność na zastosowanie dodatkowych środków minimalizujących.

Szczegółowa klasyfikacja tych przedsięwzięć zawarta jest w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko⁷.

W zakresie chowu i hodowli zwierząt innych niż norki do kategorii przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko należą inwestycje spełniające progi i kryteria określone w § 2 ust. 1 pkt 51 lit. b r.o.o.ś. (chów lub hodowla w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza – DJP – np. ferma co najmniej 1500 sztuk tuczniaka), natomiast za przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na

² w związku z art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1997 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2026 r. poz. 524)

³ Regulacja dotyczy dokumentów wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (art. 46 ust. 1 pkt 1 u.o.o.ś.)

⁴ art. 59 ust. 1 pkt 1 u.o.o.ś.

⁵ art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.o.ś.

⁶ na podstawie art. 63 ust. 1 u.o.o.ś.

⁷ Dz. U. poz. 1839, ze zm. – dalej r. o.o.ś.

środowisko uznano inwestycje, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 104 r.o.o.ś., tj. chów i hodowla zwierząt, innych niż norki, w liczbie nie mniejszej niż:

- 40 DJP (np. 286 sztuk tucznika) i mniejszej niż 210 DJP (np. 1500 sztuk tucznika) jeśli ta działalność będzie prowadzona na terenach form ochrony przyrody oraz w odległości mniejszej niż 210 m m.in. od: terenów mieszkaniowych, rolnych zabudowanych zajętych pod budynki mieszkalne, innych zabudowanych, zurbanizowanych niezabudowanych lub w trakcie zabudowy, rekreacyjnowypoczynkowych, a także zrealizowanego, realizowanego lub planowanego przedsięwzięcia chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 40 DJP (lit. a);
- 60 DJP (np. 429 sztuk tucznika) i mniejszej niż 210 DJP (np. 1500 sztuk tucznika) niezależnie od lokalizacji (lit. b).

Jako jednostki określającej progi użyto DJP – duża jednostka przeliczeniowa, za którą „przyjmuje się maksymalną możliwą obsadę zwierząt”⁸. Przywołany zapis dotyczy docelowej maksymalnej możliwej obsady przy zastosowaniu zakładanej technologii chowu/hodowli zwierząt, tak aby zostały dotrzymane wymogi rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej⁹ oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej¹⁰. Zatem podstawą kwalifikacji przedsięwzięcia do obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest maksymalna możliwa obsada, obliczona poprzez podzielenie projektowanej powierzchni przeznaczonej do chowu i hodowli zwierząt przez minimalną powierzchnię utrzymania określonego rodzaju zwierząt wymaganą przepisami ww. rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Otrzymany wynik należy pomnożyć przez określony, w załączniku do r.o.o.ś., współczynnik DJP odpowiadający rodzajowi zwierząt przewidzianych w hodowli (np. dla tuczników wynosi on 0,14). Inwestor może ubiegać się o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla chowu i hodowli o mniejszej ilości zwierząt niż maksymalna możliwa do utrzymania na projektowanej powierzchni, w sposób określony powyżej, jednak powinno to zostać jasno określone we wniosku, ocenione w postępowaniu, a później wskazane w treści takiej decyzji. Wówczas zwiększenie ilości inwentarza do maksymalnej możliwej obsady będzie wymagało uzyskania nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W tym miejscu należy podkreślić, że jeżeli zadeklarowana przez inwestora obsada zwierząt nie przekracza progów określonych w r.o.o.ś., a wyliczona w ww. sposób liczba DJP osiąga wartości wskazane w tym r.o.o.ś., wówczas konieczne będzie uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W takim przypadku za wielkość obsady, dla której określane będą warunki środowiskowe, należy przyjąć maksymalną możliwą obsadę inwentarza obliczoną z pomocą przedstawionej powyżej metody. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że ww. przepisy dotyczą procesu hodowli i/lub chowu. Mają one więc zastosowanie zarówno w przypadku, gdy rozpoczęcie procesu będzie się wiązało z budową odpowiednich obiektów budowlanych służących do chowu lub hodowli, czy też jedynie do rozpoczęcia procesu w istniejącym już obiekcie inwentarskim.

W kwestii dzielenia przedsięwzięć należy zwrócić uwagę, że dokonując kwalifikacji inwestycji do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko poza

⁸ w myśl § 2 ust. 1 pkt 51 r.o.o.ś.

⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1966

¹⁰ poz. 344, ze zm.

progami i kryteriami wskazanymi w ww. przepisach r.o.o.ś. (tj. wielkość DJP i lokalizacja obiektu), powiązaniem technologicznym (jego istnienie przesądza o uznaniu inwestycji realizowanej przez różne podmioty za jedno przedsięwzięcie¹¹), należy przeanalizować spełnienie przesłanek określonych w § 3 ust. 2 pkt 3 r.o.o.ś. Jest to o tyle istotne, że w świetle tej regulacji do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się również przedsięwzięcia nieosiągające progów określonych w ust. 1, jeżeli po zsumowaniu parametrów charakteryzujących przedsięwzięcie (w przedmiotowym przypadku DJP) z parametrami planowanego, realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia tego samego rodzaju znajdującego się na terenie jednego zakładu lub obiektu osiągną progi określone w ust. 1 (w zakresie ferm trzody chlewnej parametry, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 104 r.o.o.ś.). Warunkiem zastosowania ww. przepisu jest realizacja przedsięwzięć na terenie jednego obiektu lub zakładu, przy czym jedną z podstawowych przesłanek określających, że mamy do czynienia z jednym obiektem/zakładem, jest tożsamość podmiotów planujących ich realizację. Powyższa zasada powinna odnosić się również do przypadku, gdy inwestorami są różne podmioty gospodarcze powiązane jednak personalnie poprzez np. tych samych członków zarządu. Inną – poza powiązaniem personalnym – przesłanką wskazującą, że mamy do czynienia z jednym obiektem/zakładem jest wspólna infrastruktura techniczna, pozornie różnych, przedsięwzięć.

Kolejną kwestią, na którą warto zwrócić uwagę jest fakt, że z dniem 11 października 2019 r., tj. z dniem wejścia w życie przepisów r.o.o.ś., wzmożono system uniemożliwiający celowy podział inwestycji z zakresu chowu i hodowli zwierząt. Mianowicie wprowadzono dodatkowe kryterium lokalizacyjne¹², które należy uwzględnić dokonując kwalifikacji do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W świetle tej regulacji obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zaistnieje, gdy planowana inwestycja chowu lub hodowli zwierząt w liczbie co najmniej 40 DJP zlokalizowana będzie w odległości mniejszej niż 210 m od zrealizowanej, realizowanej i planowanej fermy o obsadzie nie mniejszej niż 40 DJP.

Ponadto, celem uniemożliwiania kilkukrotnego, niekontrolowanego przeprowadzenia rozbudowy i przebudowy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których ustalone zostały progi, a tym samym również dla ferm hodowlanych, w 2019 r. rozszerzono zakres § 3 ust. 2 pkt 2 r.o.o.ś., który w aktualnym brzmieniu odnosi się w swojej dyspozycji dodatkowo do obowiązku uwzględnienia w ramach kwalifikacji każdej kolejnej modyfikacji progowanego przedsięwzięcia wymienionego w § 3 ust. 1 r.o.o.ś., o ile nie została ona objęta decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy wskazać, że obowiązujące w zakresie systemu ocen oddziaływania na środowisko rozwiązania prawne zabezpieczają przed podziałem wielkoprzemysłowych chlewni na kilka mniejszych, sąsiadujących ze sobą. W kwestii wytycznych wskazać należy, że resort nie dysponuje takim materiałem niemniej temat kwalifikacji ferm był niejednokrotnie omawiany na cyklicznych spotkaniach pracowników Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ) z pracownikami regionalnych dyrekcji ochrony środowiska.

Odnosząc się natomiast do kwestii generowanego oddziaływania to nie ulega wątpliwości, że chów i hodowla zwierząt gospodarskich wiąże się nierozdzielnie z różnego rodzaju emisjami (w tym emisją odorów), produkcją odpadów oraz produkcją gnojowicy i/lub

¹¹ art. 3 ust. 1 pkt 13 u.o.o.ś.

¹² § 3 ust. 1 pkt 104 lit. a tiret pierwsze podwójne tiret drugie r.o.o.ś.

obornika. Ich oddziaływanie będzie jednak zależne od wielu czynników, z których najważniejszymi są: wielkość przedsięwzięcia, rodzaj hodowanych zwierząt, zastosowane rozwiązania techniczne i technologiczne oraz bliskość zabudowań mieszkalnych, czy budynków użyteczności publicznej. Zasięg oddziaływania chlewni jest uzależniony od struktury terenu, na którym planowana jest realizacja przedsięwzięcia oraz cech indywidualnych przedsięwzięcia (skala produkcji, specyfika technologii, rozwiązania konstrukcyjne). Zarówno rodzaj oraz zasięg oddziaływania są możliwe do wyznaczenia w każdym z indywidualnych przypadków, co pozwala na dostosowanie środków zapobiegających wystąpieniu negatywnych skutków związanych z realizacją tego typu przedsięwzięć w procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Kwestie te są analizowane w ramach postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Jest to o tyle kluczowe, że inwestycje będące przedmiotem niniejszego zapytania, ze względu na skalę prowadzonej działalności (powyżej 1500 szt. tuczników) kwalifikują się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obligatoryjnym elementem postępowania jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko.

W związku z czym organy uczestniczące w postępowaniu zmierzającym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, m.in. w oparciu o raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przeprowadzą szczegółową analizę oddziaływań, w tym oddziaływania skumulowanego, a więc z uwzględnieniem zarówno istniejących, jak i planowanych w okolicy przedsięwzięć. Poza tym zapewniony zostanie udział społeczeństwa, a więc każdy zainteresowany będzie miał możliwość złożenia uwag i wniosków w sprawie, a organ prowadzący postępowanie będzie miał obowiązek ich przeanalizowania i odniesienia się, w uzasadnieniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach¹³, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione.

Jednocześnie podkreślić należy korelację systemu ocen oddziaływania na środowisko z pozwoleniami zintegrowanymi. Mianowicie w przypadku, gdy planowane przedsięwzięcie jest związane z użyciem instalacji objętej obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego, to z jednej strony raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać porównanie proponowanej techniki z najlepszymi dostępnymi technikami¹⁴, a z drugiej w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach uczestniczy dodatkowy organ, tj. organ właściwy do wydania pozwolenia zintegrowanego¹⁵.

Odnosząc się do kwestii zwiększenia transparentności oraz udziału społeczeństwa w postępowaniach administracyjnych informuję, że w mojej ocenie postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach cechują się dużą transparentnością, a możliwość wypowiedzenia się przez ogół społeczeństwa bez wykazywania interesu prawnego jest jedną z cech wyróżniającą je spośród innych postępowań administracyjnych. Obecnie GDOŚ prowadzi proces legislacyjny projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (UD224), który obejmuje swym zakresem wprowadzenie regulacji umożliwiającej organowi prowadzącemu postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydłużenie terminu na składanie uwag i wniosków.

¹³ art. 85 ust. 2 pkt 1 lit. a u.o.o.ś.

¹⁴ art. 66 ust. 5 u.o.o.ś.

¹⁵ art. 64 ust. 1 pkt 3 oraz art. 77 ust. 1 pkt 3 u.o.o.ś.

Resort klimatu i środowiska mając na uwadze problematykę uciążliwości zapachowej stale podejmuje działania mające na celu wypracowanie narzędzi ograniczających to zjawisko. Określenie jednoznacznych kryteriów uciążliwości zapachowej jest niezwykle trudne, jednak nie ulega wątpliwości, że odory mogą mieć negatywny wpływ na ludzkie zdrowie. W grudniu 2025 r. opublikowane zostało opracowanie eksperckie „Analiza rozwiązań prawnych i określenie poziomów emisji zapachowej dla wybranych gałęzi przemysłu i przedsięwzięć, mogących powodować uciążliwości zapachowe”. Pozyskane materiały eksperckie stanowią podstawę do trwających w Ministerstwie Klimatu i Środowiska prac nad przygotowaniem projektu ustawy regulującej zjawisko uciążliwości zapachowej oraz wniosku o wpisanie projektu ustawy do wykazu prac Rady Ministrów wraz z oceną wpływu regulacji. Zagadnienie uciążliwości odorowych jest obecnie przedmiotem osobnego projektu ustawy – o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw w zakresie przeciwdziałania uciążliwościom zapachowym. Dodatkowo Ministerstwo Klimatu i Środowiska na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/klimat/uciazliwosczapachowa> publikuje materiały związane z tym zagadnieniem.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM